

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Saksbehandler: Astrid Nordahl

Telefon direkte:

Vår dato: 18.04.2024

Vår referanse: 23/28208-3

Deres dato:

Deres referanse:

Høring – søknad om konsesjon for å anlegge, drive og inneha Oslo helikopterplass, Rikshospitalet – midlertidig landingsplass

1. Om høringen

Luftfartstilsynet gjennomfører med dette offentlig høring av søknad fra Oslo universitetssykehus HF (org. nr. 993467049) om konsesjon for å anlegge, drive og inneha Oslo helikopterplass, Rikshospitalet. Søknaden gjelder en midlertidig landingsplass.

Høringsinnspill sendes til Luftfartstilsynet innen **20. juli 2024** på e-postadresse postmottak@caa.no, og merkes med saksnummer 23/28208.

Høringen er åpen for alle. Vi ber om at høringsinstansene selv vurderer om høringen burde videreformidles til andre aktuelle interessenter, for eksempel om høringen burde legges ut for lokal kommunal høring før eventuell uttalelse gis.

2. Sakens bakgrunn og søknaden

Oslo universitetssykehus HF fikk i vedtak datert 10. mai 2016 fornyet konsesjon til å drive og inneha Oslo helikopterplass, Rikshospitalet. Denne konsesjonen løper fram til 1. juni 2026.

Styret i Helse Sør-Øst RHF besluttet 16. desember 2022 å bygge ut Rikshospitalet med 140 000 m². På bakgrunn av dette vedtaket, samt innfasing av nytt redningshelikopter (AW101), søkte Oslo universitetssykehus HF i brev datert 29. september 2023 om konsesjon for

å anlegge, drive og inneha en ny tidsbegrenset landingsplass for ambulanshelikopter og redningshelikopter AW 101, frem til nytt sykehus står ferdig i 2032. Landingsplassen skal i hovedsak benyttes av Norsk luftambulanses helikopter og AW101.

Den nye tidsbegrensede plattformen er definert som et midlertidig tiltak da Nytt Rikshospital skal etablere to nye plattformer på tak av nytt bygg. Før det gis brukstillatelse til Nytt Rikshospital skal den midlertidige plattformen være fjernet. Plattformen vil dermed være operativ i perioden 2025-2032 frem til Nytt Rikshospital står klart. Når det gjelder de permanente landingsplassene ved Nytt Rikshospital vil disse bli omfattet av en egen prosess knyttet til konsesjon og teknisk/operativ godkjenning.

Dagens landingsplass ved Rikshospitalet planlegges nedlagt når den nye tidsbegrensede helikopterplassen er etablert og godkjent for bruk med konsesjon og teknisk operativ godkjenning.

Den tidsbegrensede plattformen etableres med en kotehøyde 160m. Flytraseen er lagt i retning øst-vest, som ifølge søker er den eneste mulige. Helikopterplassen vil ha en dimensjonering med maksvekt på 16 tonn. Den er planlagt med en diameter på 28,5 m og 1,5 m liggende sikkerhetsnett på utsiden.

Konsesjonssøker har innhentet flysikkerhetsmessige vurderinger fra henholdsvis Forsvaret v/330-skvadronen og Luftoperativt Inspektorat. (Se søknad). Norsk luftambulans er konsultert angående plassering, sikkerhetsområde, og tilhørende inn- og utflygingstraseer.

Det er foretatt særskilte utredninger knyttet til miljøet, spesielt knyttet til naturverdier, støy og luftforurensning. (Se søknad.)

Oslo helikopterplasse, Rikshospitalet, har per i dag konsesjon til 1200 flybevegelser per år. Basert på tidligere statistikk forventes det ca. 38 flybevegelser per uke, totalt 2000 per år fremskrevet til 2032. Landingsfrekvens på sykehus er avhengig av forhold utenfor søkers kontroll og er derfor noe usikre. Plassen skal være åpen for trafikk 24 timer i døgnet/365 dager i året. Aktuelle helikoptertyper er de som til enhver tid er i tjeneste i for Luftambulansetjenesten HF og AW101. Landingsplassen skal benyttes i dagslys og mørke under VFR forhold. Plassen skal kun benyttes til medisinske transporter hvor tidsaspektet er av avgjørende betydning for den medisinske behandlingen, samt til nødvendig trening for å kunne utføre slike transporter.

Søker opplyser at det ikke er krav til konsekvensutredning for denne kategori av landingsplass.

Luftfartstilsynet viser ellers til kopi av søknaden, som sammen med de øvrige høringsdokumentene er tilgjengelig på www.luftfartstilsynet.no, under fanen «Høringer».

3. Konsesjonsregelverket

Alle som vil anlegge, drive eller inneha en landingsplass skal som hovedregel inneha konsesjon, jf. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-5, første ledd. Ifølge luftfartsloven § 7-6 skal konsesjon bare gis når det er forenlig med allmenne hensyn, og uttalelser fra vedkommende kommunale og andre myndigheter skal innhentes før konsesjon eventuelt innvilges.

Vilkåret «forenlig med allmenne hensyn» er nærmere presisert i forskrift av 11. januar 2007 nr. 40 om konsesjon for landingsplasser (BSL E 1-1 – heretter konsesjonsforskriften) § 1, bokstav b, som lyder:

«Formålet med forskriften er:

(...)

b. Å sikre en samfunnstjenlig luftfart og en hensiktsmessig disponering av arealer, og at vurderingen av konsesjonssøknader skjer ut fra hensynet til miljø, helse, flysikkerhet, næringsinteresser, reguleringsplan, kulturlandskap, samt hensynet til regional utvikling og bosetting.»

Det følger videre av luftfartsloven § 7-7 at konsesjon gis for en bestemt tid, og på slike vilkår som finnes påkrevd. Konsesjon for landingsplasser til privat bruk gis i samsvar med konsesjonsforskriften § 15 som hovedregel for en periode på 10 år.

I konsesjonsforskriften § 6, jf. § 7 til 11 stilles det krav til opplysninger som skal følge søknaden. Det er Luftfartstilsynets vurdering at alle relevante opplysninger er gitt.

4. Høringen

4.1. Innledning

Luftfartstilsynet ber høringsinstansene om en bredt anlagt vurdering av landingsplassens drift opp mot allmenne hensyn, med særlig vekt på de hensyn som er tatt inn i konsesjonsforskriften § 1, bokstav b.

Ved siden av de forholdene høringsinstansene eventuelt selv ønsker å ta opp, ber vi om at det i uttalelsene tas stilling til momentene som er omtalt i pkt. 4.2 flg.

4.2. Forholdet til kommunal arealplan

Det følger av luftfartsloven § 7-6, tredje og fjerde ledd, at konsesjon som hovedregel ikke kan gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven. Konsesjon kan likevel gis i strid med arealplaner dersom vedkommende plan- og bygningsmyndighet samtykker til ferdigbehandling av konsesjonssøknaden.

Søker har opplyst at det er gitt kommunal rammetillatelse for etablering av landingsplassen (H4). Luftfartstilsynets legger derfor til grunn at en innvilgelse av konsesjon ikke vil være i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Vi ber om at kommunen kommenterer dette særskilt. For det tilfellet at søknaden er i strid med arealplanen, bes det opplyst om kommunen likevel samtykker til ferdigbehandling av konsesjonssøknaden. Et slikt samtykke vil i så fall være uttrykk for at kommunen er innstilt på å foreta planendring eller vurdere muligheten for å dispensere fra gjeldende plan, slik at konsesjonstiltaket også blir forankret i kommunens plangrunnlag.

4.3. Forholdet til naturmangfoldloven

Luftfartstilsynet har innledningsvis i saksbehandlingen sett hen til lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8 til 12, jf. § 7.

Siden søknaden i praksis gjelder fortsettelsen av en tilsvarende virksomhet (helikopterplass), som har vært etablert innenfor samme geografiske område, er det vanskelig for Luftfartstilsynet å se at en eventuell konsesjon vil komme i konflikt med prinsippene i naturmangfoldloven, eller at det er grunnlag for nærmere undersøkelser etter loven.

Luftfartstilsynet antar imidlertid at høringsinstansene kan ha større kunnskap om naturmangfoldet i området, og landingsplassens mulige innvirkninger på dette. Dersom det er slike forhold som høringsinstansen mener nødvendiggjør en nærmere vurdering, ber vi om en særlig kommentar om dette, ved siden av oversendelse av det konkrete kildegrunnlaget kommentaren bygger på.

4.4. Støy

Det følger av konsesjonsforskriften § 11, tredje ledd at støyberegning i samsvar med Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging - T-1442, skal være en del av søknaden.

Se vedlagt støyrapport fra SINTEF.

Luftfartstilsynet er gjort kjent med at det er signalisert sterk misnøye fra beboere i omkringliggende bebyggelse med det valgte alternativ for plassering av landingsplassen.

4.5. Konsesjonsvilkår

Det vedlagte utkastet til konsesjonsvilkår bygger på Luftfartstilsynets alminnelige praksis og mål for vilkår, og opplysninger i søknaden.

I tråd med søknaden og støyberegningen er trafikkomfanget for konsesjonen satt til 2000 per år. Luftfartstilsynet bemerker at en flybevegelse er enten en avgang eller en landing med luftfartøy. De 2000 flybevegelesene vil omfatte all aktivitet på landingsplassen.

Rammen for trafikkomfanget er absolutt. Dersom det i konsesjonsperioden er aktuelt med et høyere antall flybevegelser, må konsesjonen først endres.

For øvrig viser vi til det vedlagte utkastet til konsesjonsvilkår.

Med vennlig hilsen

Finn Owen Meling
Fagansvarlig
Direktoratsavdelingen

Astrid Nordahl
juridisk seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.

Kopi til: Oslo universitetssykehus HF